Catalunya
En Comú

Informe polític - Consell Nacional 18 de març del 2023

1. Congrés dels Diputats

Aquest Consell Nacional arriba després que celebréssim l'última trobada el dia 28 de gener, amb uns mesos de febrer i el que portem de març frenètics des d'un punt de vista legislatiu.

La pujada de l'SMI, les aprovacions de lleis importants, com la de l'avortament o la llei trans, així com l'acord en matèria de pensions, contrasten amb les dificultats en normes com la Llei del "Solo Sí és Sí" o la reforma de l'anomenada Llei Mordassa. Tot això en un moment de màxim càlcul electoralista per part dels partits, a poc més de dos mesos per les eleccions municipals i autonòmiques.

Amb tot, ha estat un període on l'estabilitat del Govern de coalició s'ha deteriorat deixant obertes especulacions sobre la seva continuïtat, la qual cosa contrasta amb la seva prolífera activitat legislativa, amb 190 projectes legislatius aprovats, 200 decrets i 3 pressupostos generals de l'Estat aprovats dins el termini i en la forma escaient.

1.1. Reforma de les pensions. Sostenibilitat i modernització

Un dels principals avenços l'hem vist amb la nova Reforma de Pensions, amb el que modernitzem i assegurem el sistema públic, millorem les pensions (sobretot les mínimes) i augmentem la protecció de les persones grans. Davant dels qui creuen que només retallant es pot aconseguir la sostenibilitat, demostrem que aquesta reforma és l'exemple que les coses es poden fer diferent.

Les empreses hi aportaran més, els sous més alts aportaran més, les pensions més baixes es reforçaran, la redistribució augmentarà i la sostenibilitat està garantida. Perquè el problema mai no va ser de despesa. El problema era d'ingressos.

Fa una dècada era inimaginable que Brussel·les, la Unió Europea, acceptés aquesta Reforma de Pensions. O la Reforma Laboral. O intervenir al mercat elèctric, o Topar preus. Avui ho podem imaginar perquè és real. La nostra força, els sindicats i els pensionistes han estat determinants per a fer pressió, desterrar una proposta injusta i convèncer al ministre Escrivà.

1.2. Salari Mínim Interprofessional, una pujada sostinguda

Des que la dreta va perdre el poder, l'SMI ha pujat fins a 300€ (un 47%) i hem aconseguit que sigui el 60% del sou mitjà, equiparant-nos als objectius de la

Carta Social Europea. Avui en dia salari mínim ja arriba als 1080€, mentre que quan vam començar la legislatura era de 735€.

Aquesta pujada beneficia a més de 2,5 milions de treballadores, sobretot als més joves (1 terç dels joves espanyols cobren l'SMI). Fa baixar un 22% la desigualtat, i a més a més, totes les pujades consecutives han ajudat a reduir la bretxa salarial en 6 punts.

Per tant, és una mesura que no sols era justa després d'anys de crisis i congelació de salaris, sinó que també és una mesura eficaç per a reduir la bretxa de gènere i precarietat dels més vulnerables.

1.3. Avancem en l'agenda feminista i LGTBI: Llei trans i llei de l'avortament

Donem compliment a dues promeses més per a millorar els drets conquerits i per a conquerir-ne de nous. Amb la nova llei de l'avortament i la llei trans, el nostre país serà una mica més just, sensible i igualitari perquè quedaran reconeguts per llei els drets de la població trans**,** un dels col·lectius més damnificats i estigmatitzats de la societat.

En paral·lel a aquesta mesura, també ampliem una llei fonamental per a les dones, com ho és la llei de l'avortament, reconeixent la baixa per regles doloroses, garantint l'avortament segur i públic, els productes menstruals gratuïts i facilitant la píndola de l'endemà gratuïtament.

Aquestes iniciatives han comptat amb l'hostilitat de la dreta, amb campanyes reaccionàries com la d'HazteOír, enviant embrions de mentida als diputats, així com amb la reacció furibunda de PP i VOX, parlant de l'avortament com a "drama" i no com a "dret".

1.4. Llei Mordassa i l'electoralisme d'ERC

Oportunitat perduda per modificar la polèmica Llei Mordassa impulsada pel Govern de Mariano Rajoy l'any 2015. Amb els vots d'ERC i Bildu sumats als de la dreta, la ponència que volia derogar aquesta norma va descarrilar després de gairebé dos anys de negociació, més de 50 reunions del grup de treball i importants avenços en altres punts del text.

Des del punt de vista del nostre grup, al PSOE li ha faltat valentia i a ERC i Bildu responsabilitat. El diàleg entre els partits i les entitats de defensa dels DDHH estaven avançant en la direcció correcta, després de 18 mesos de negociacions 36 punts acordats i només 4 amb discrepàncies. Un d'ells, el

relatiu a les pilotes de goma, ni tan sols es regulava en aquesta llei, sinó en la de Cossos i Forces de Seguretat. I ha estat utilitzada, segons el nostre entendre, com a excusa per fer caure un acord per motius electoralistes.

La recuperació de drets de protesta retallats, un enfocament progressista dels drets de reunió, expressió i manifestació, avenços en els protocols de detenció, registres corporals, i el model sancionador passava del càstig a la restauració, són alguns dels avenços que s'han quedat a les portes de veure la llum.

1.5. Llei del 'Solo Sí és Sí' i la divisió entre els socis de coalició

Aquest inici d'any ha estat marcat per la polèmica generada al voltant de la Llei "Solo del Sí és Sí" i les interpretacions de determinats jutges contràries a la voluntat del legislador. El soroll té el seu origen quan es van començar a registrar inesperades reduccions de condemnes i excarceracions de delinqüents sexuals a conseqüència de la nova tipificació de determinats delictes a la llei.

Aquesta situació, dramatitzada i amplificada per bona part dels altaveus mediàtics de l'Estat i pels partits de la dreta, ha estat determinant perquè el mateix PSOE es desmarqués de Llei, tot i avalar-la en el seu dia.

La reforma del PSOE per corregir els efectes no desitjats de la llei va ser interpretada com un atac frontal per part del Ministeri d'Igualtat, donant peu a un xoc d'acusacions entre els socis. Una situació agreujada per la data en què es produïa, un dia abans del 8-M, Dia Internacional de la Dona.

Val a dir que el PSOE ha tingut fins a sis propostes de millora per part del Ministeri d'Igualtat que no tocava el consentiment. Tornar al Codi Penal anterior implica tornar al calvari probatori. A parlar de ferides, de resistència, de suposat gaudi. Tacar la Llei de Protecció Sexual implica robar el protagonisme al consentiment pel qual tant va lluitar el moviment feminista.

Des del primer dia hem explicat que les penes no poden solucionar-lo tot. A més presó no hi ha menys delictes. Des d'En Comú Podem hem intentat, malgrat el soroll, fer pedagogia sobre el nou paradigma que representava la llei, amb més jutjats especialitzats, més recursos, més prevenció i un sistema que faciliti i cregui a les dones que denuncien.

1.6. El preu de la Cistella i la Llei d'Habitatge

La necessitat de frenar la pujada del preu de la Cistella i els grans beneficis de les distribuïdores així com el fet que la llei d'Habitatge reguli d'una vegada per totes el preu de lloguer. Aquests són sens dubte els dos reptes principals que té el govern d'aquí a final de la legislatura i que s'ha demostrat en altres països europeus que és possible abordar-los si existeix voluntat política. L'exemple de França i sobretot Portugal hauríem de servir d'exemple per vèncer les reticències d'un partit socialista, on especialment amb la llei d'habitatge mostra clarament les seves relacions amb els lobbies econòmics.

2. Parlament de Catalunya

2.1. Pressupost de Catalunya

A Catalunya aquest mes de març s'ha produït l'aprovació definitiva dels pressupostos de Catalunya per l'any 2023. Uns pressupostos que augmenten en més de 3800M € i que han incorporat les nostres principals prioritats tant en Salut Pública, Transició Ecològica, Transport Públic o Fiscalitat justa i verda.

Alhora s'ha respectat el límit que vàrem fixar que ni la llei de pressupostos podia incorporar cap partida pressupostària ni la llei de mesures podia tenir cap referència als macroprojectes del passat que el PSC pretenia incorporar i que ha acordat en un paral·lel amb ERC. Un fet que va quedar palès amb el rebuig a les esmenes de Junts per Catalunya per incorporar el IV Cinturó, el Hard Rock o l'ampliació de l'aeroport a la llei de mesures.

Caldrà fer el seguiment de l'acord de pressupostos a partir de les reunions de seguiment que tindrem entre el govern de la Generalitat i el grup parlamentari d'En Comú Podem i analitzar-ho conjuntament també a Catalunya en Comú.

Sens dubte el debat al voltant d'aquests macroprojectes demostra l'esgotament de les propostes i horitzons de país després d'una dècada de paràlisis, i la incapacitat de construir alternatives que permetin encarar un canvi de model productiu i encarar la transició ecològica justa. Només es plantegen opcions que impliquen recuperar velles receptes i projectes que ja van fracassar en el passat. En Comú Podem hem de continuar plantejant propostes de futur que permetin.

2.2. La Salut Mental d'Infants i Joves

Malgrat que l'acord de Pressupostos és evident que hi ha reptes urgents i evidentment complexos que el govern català no està sent capaç de resoldre, com per exemple la situació de salut mental dels infants i joves del país. Tots

els informes assenyalen que es detecta un increment de les malalties mentals des de la pandèmia. Des de la política de la Generalitat, més enllà de titular i declaracions no s'observa que aquest tema sigui considerat un assumpte de prioritat 1 en l'agenda política.

El deteriorament de la salut mental de les persones no és causa sinó efecte d'elements estructurals de fons que sostenen aquesta tendència: l'empobriment progressiu, la precarietat laboral, les dificultats per sobreviure (no per viure) en un habitatge digne i poder pagar totes les factures, l'estrès a la feina, l'ús abusiu i inadequat de les TIC... Cal denunciar el deteriorament de la salut mental com un efecte de l'empitjorament de les condicions de vida de les persones, en un sistema social cada cop més estressat i amb símptomes d'esgotament mental generalitzat.

El nostre espai polític, allí on té responsabilitats de govern, ha prioritzat la salut mental i ha fet la bona feina que haurien d'haver fet altres administracions. És el cas de l'Ajuntament de Barcelona, que té un pla de salut mental per tota la ciutat, i ha realitzat una inversió milionària d'increment de recursos per fer-hi front i mesures innovadores en els darrers anys. Un camí que el Govern de Catalunya hauria de seguir i hauria de situar les polítiques de Barcelona com a model.

Alhora els recents casos de bullying a Catalunya o de violacions a menors perpetrades també per menors mostres les limitacions dels protocols i les mancances d'abordatge que tenen avui les administracions especialment la Generalitat per abordar aquests greus fenòmens i que requereixen més recursos i instruments per poder donar-hi resposta, des de la prevenció, l'acompanyament i no només de nou amb respostes exclusivament punitivistes.

2.3. La Sequera

Catalunya viu la pitjor sequera en les darreres dècades amb una situació encara pitjor viscuda els 2008. Sens dubte ha mancat planificació ecològica en els darrers deus anys, en un moment si no entrem en restriccions d'aigua de boca es simplement gràcies a la posada en marxa en el seu moment per la Conselleria de Medi Ambient la dessaladora del Prat.

Cal afrontar el debat de les possibles restriccions i especialment el debat sobre el sector turístic, en un context que ja s'estan aplicant restriccions per exemple al sector primari i alhora resoldre d'una vegada per totes les pèrdues que existeixen al sistema i la necessitat de recuperació dels aqüífers.

ACORDS

1. Donar seguiment a l'Acord de Pressupostos de Catalunya a través de la Comissió creada a tal efecte entre el grup parlamentari d'En Comú Podem i el Govern de la Generalitat i analitzar el compliment de l'acord en el marc dels òrgans de direcció de Catalunya en Comú, tant a l'Executiva com al Consell Nacional.

2. No donar suport a una llei d'habitatge estatal que no inclogui la regulació del lloguer.

3. Impulsa una campanya en el marc de les eleccions municipals per capitalitzar la reforma de les pensions.

4. Insistir i donar suport en el marc del Govern de l'Estat i públicament a les propostes de Yolanda Díaz de frenar la pujada de preu dels aliments a través de mesures per regular el preu de la Cistella de la Compra.

5. Situar la Salut Mental dels i les joves i l'assetjament escolar com una de les principals prioritats de l'acció política al Parlament de Catalunya i exigir al Govern de la Generalitat un abordatge integral i transversal.

6. Donar continuïtat a les jornades organitzades per l'eix d'Economia i presentar al Parlament una Llei de Finançament de Catalunya.

7. Un cop passades les municipals fer un seguiment dels acords que es van arribar a l'Assemblea de Catalunya en Comú.

8. Donar suport des de Catalunya en Comú a l'acte de tancament del procés d'escolta de Yolanda Díaz. Continuar amb el diàleg amb Sumar per veure com es concretarà el projecte que haurà de comptar amb En Comú Podem.